

Prilog A

Tablice djetetova razvoja

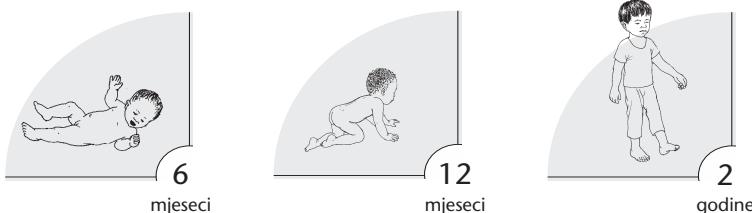
Kako se koristiti ovim tablicama

Djeca se razvijaju u nekoliko glavnih područja: fizičko (tijelo), mentalno (um), komunikacijsko (govor tijela i govor) i društveno/socijalno (odnosi s drugim ludima). Neke vještine koje dijete nauči uključuju sva ova područja. Na primjer, kada dijete pruži ruke da ga se podigne, ono koristi:

- tjelesnu vještinu – pruža ruke
- mentalnu vještinu – prepoznaće vas
- komunikacijsku vještinu – govori vam što želi
- društvenu vještinu – lijepo mu je kada ga držite u naručju

U tablicama od 168. do 173. str. prikazane su neke od vještina koje djeca uče i dob kada ih većina djece nauči. U tablici možete pronaći opće informacije o razvoju djece koje vam mogu pomoći pri odluci o tome koje vještine vaše dijete treba naučiti.

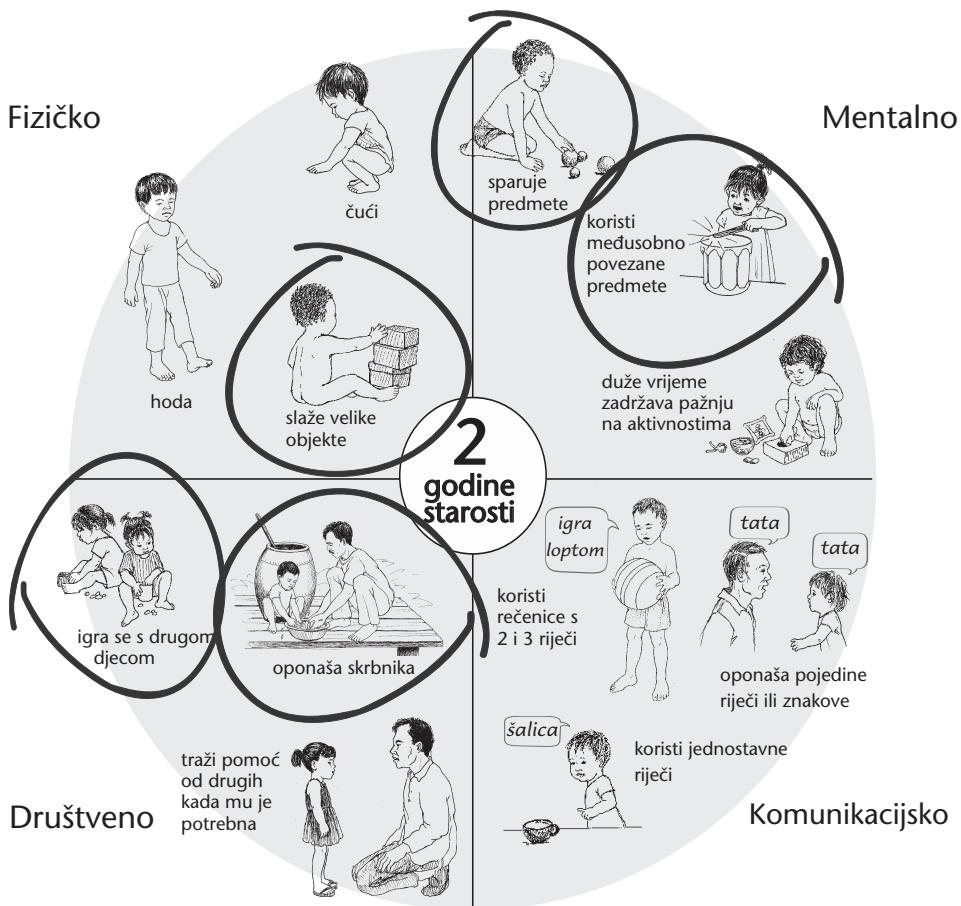
Tablice pokazuju kako se tjelesne sposobnosti djeteta mijenjaju dok raste.

► Da vam pomognu odlučiti koje vještine vaše dijete treba naučiti mijenjaju dok raste.

Pronađite tablicu za dobnu grupu najbližu starosti vašeg djeteta. Na tablici zaokružite vještine koje je vaše dijete svladalo. Možda ćete otkriti da vaše dijete nema neke vještine koje su ostala djeca njegove dobi savladala. Kada to budete znali, moći ćete odlučiti na kojim aktivnostima želite raditi sa svojim djetetom.

Ako vaše dijete zaostaje

Neka vam ova knjiga bude vodič. Svako poglavlje knjige objašnjava više o ovim vještinama i redoslijedu kojim ih treba učiti. **Važno je raditi na vještinama koje vaše dijete treba naučiti sljedeće, ne na onima koje uče druga djeca njegove dobi.** Pokušaj da dijete naučite neku vještinu prije nego je spremno, dovest će do razočaranja vas i vašeg djeteta.

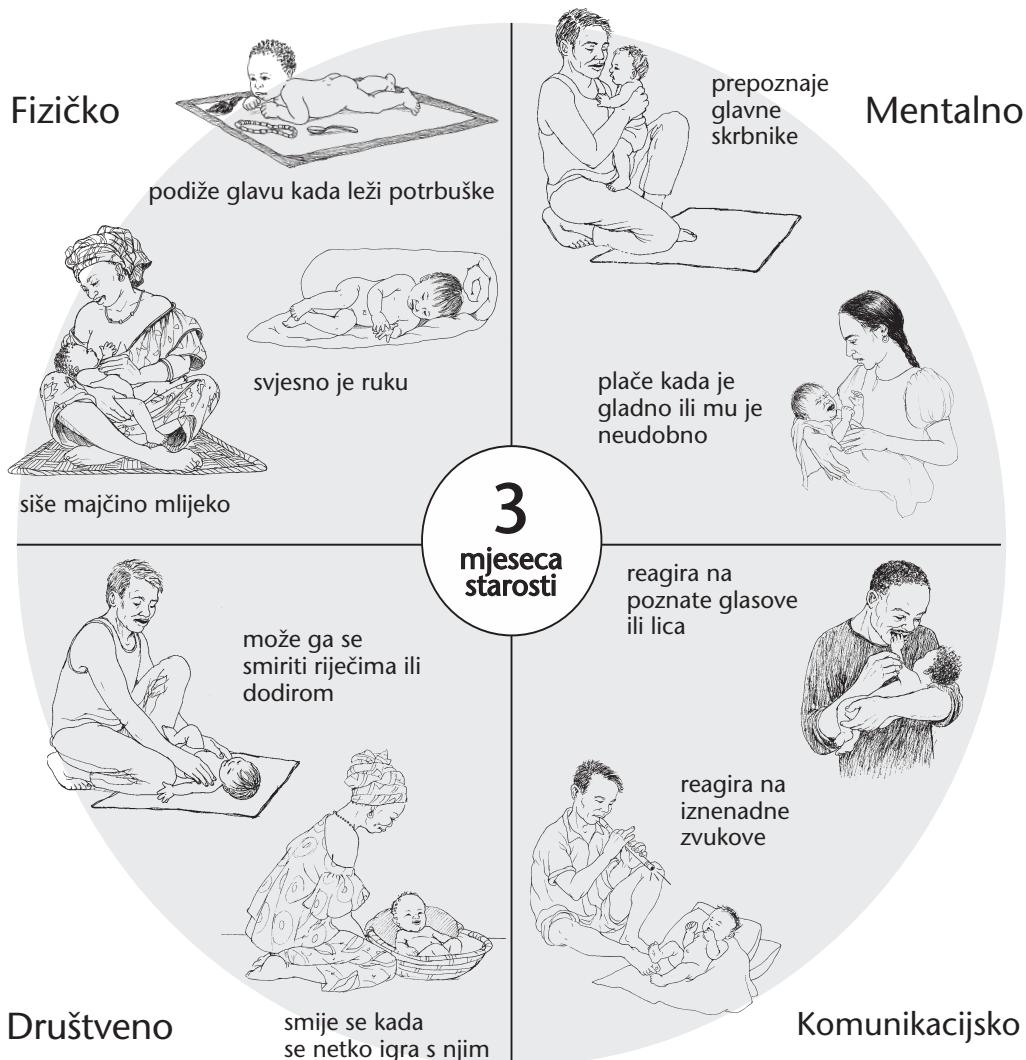

U gornjoj tablici vidimo da je majka zaokružila vještine koje je njezina 20-mjesečna kćer savladala. Njeno dijete treba aktivnosti koje će joj pomoći da stekne fizičke i komunikacijske vještine.

Prvo pogledajte poglavlja koja se usredotočuju na vještine koje vaše dijete treba naučiti, ali naći ćete korisne informacije i u drugim poglavljima.

Poglavlje	→	Aktivnosti za malo dijete	Komunikacija	Misao vještine	Poučavanje svakodnevnih vještina/aktivnosti	Kretanje	→	→	→	→
Područje razvoja	↓	5	6	7	8	10	11	13	14	
Psihičko	•			•	•	•	•			
Mentalno	•		•			•			•	
Društveno	•			•			•		•	
Komunikacijsko	•	•					•			

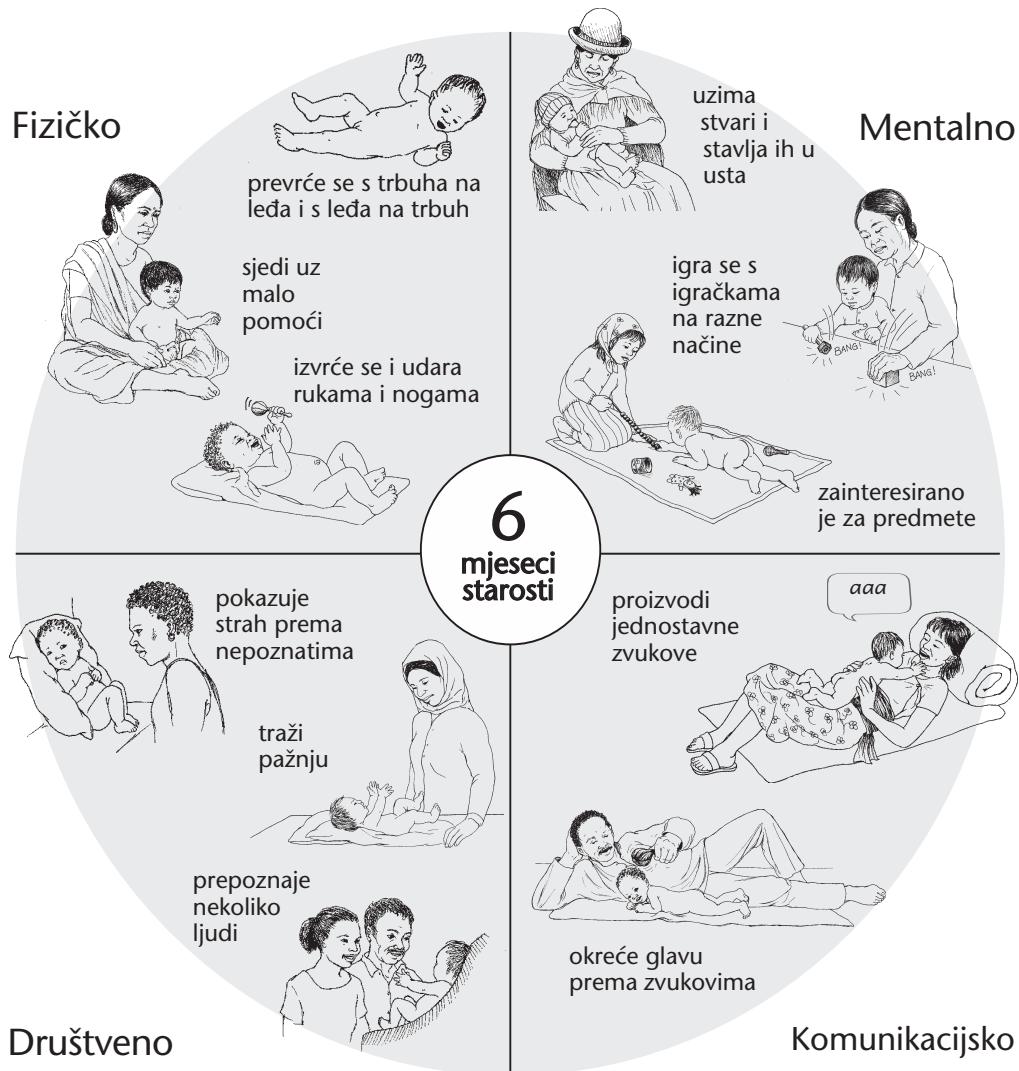
Svaki dio ovoga kruga prikazuje različito područje razvoja. Slike i riječi su primjeri vještina koje imaju razvijene mnoge bebe s **3 mjeseca starosti**.

Bebama koje nisu savladale 2 vještine u bilo kojem dijelu ovoga kruga koristit će aktivnosti koje pomažu bebama da se razviju u tom području, ali slike su samo primjeri vještina. Na primjer, u komunikacijskom dijelu kruga: vi ne morate svirati frul! Pitanje koje si trebate postaviti jest reagira li vaša beba na iznenadne zvukove.

Imajte na umu da će beba najbolje učiti radeći ono što rade druge bebe te dobi u vašoj zajednici.

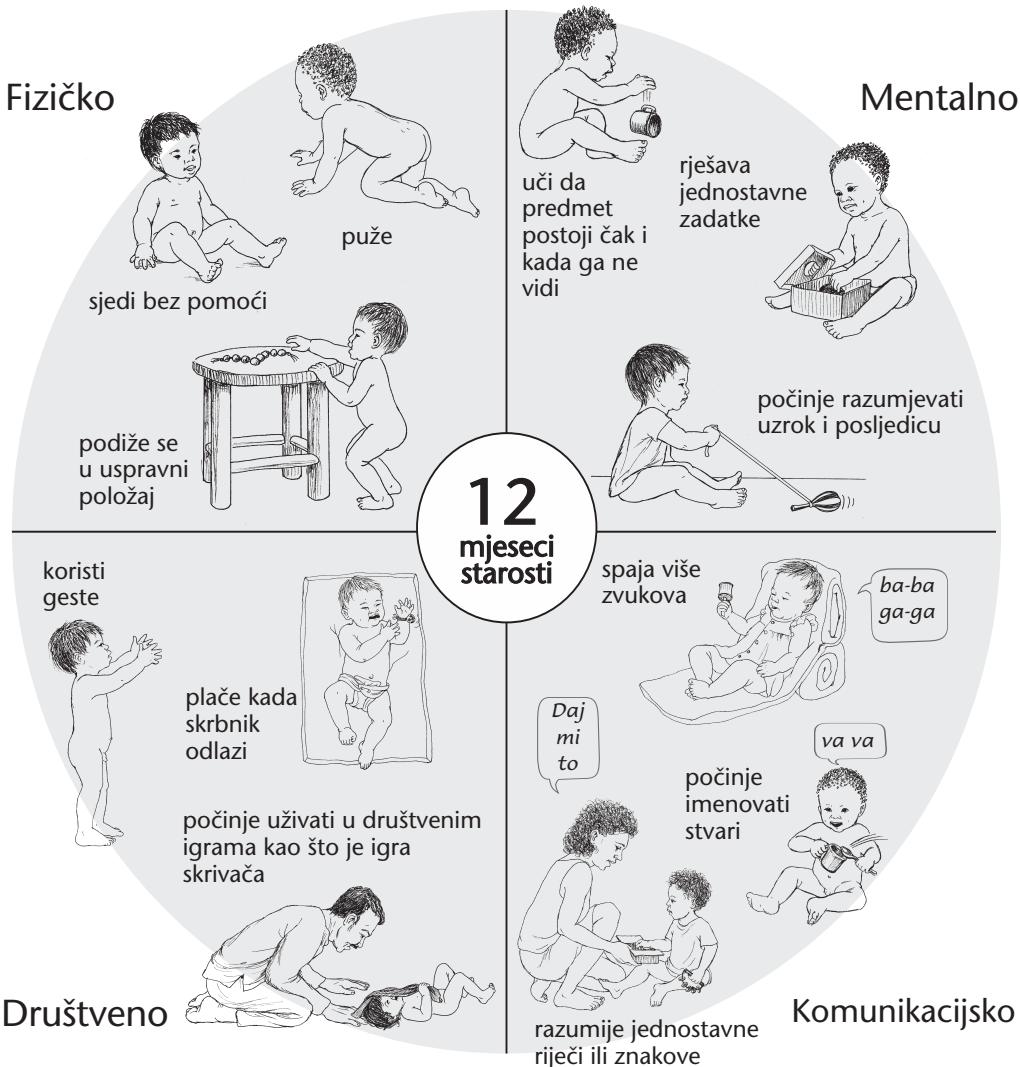
Svaki dio ovoga kruga prikazuje različito područje razvoja. Slike i riječi su primjeri vještina koje imaju razvijene mnoge bebe sa **6 mjeseci starosti**.

Bebama koje nisu savladale 2 vještine u bilo kojem dijelu ovoga kruga koristit će aktivnosti koje pomažu bebama da se razviju u tom području, ali slike su samo primjeri vještina. Na primjer, u fizičkom dijelu kruga: vaše se dijete ne mora igrati sa zvečkom. Trebate si postaviti pitanje je li vaše dijete aktivno tako da se izvrće i udara.

Imajte na umu da će beba najbolje učiti radeći ono što rade druge bebe te dobi u vašoj zajednici.

Svaki dio ovoga kruga prikazuje različito područje razvoja. Slike i riječi su primjeri vještina koje imaju razvijene mnoge bebe s **12 mjeseci starosti**.

Bebama koje nisu savladale 2 vještine u bilo kojem dijelu ovoga kruga koristit će aktivnosti koje pomažu bebama da se razviju u tom području, ali slike su samo primjeri vještina. Na primjer, u društvenom dijelu kruga: vi se ne morate igrati skrivača s vašom bebom. Pitanje koje si trebate postaviti jest uživa li vaša beba u društvenim igrama.

Imajte na umu da će beba najbolje učiti radeći ono što rade druge bebe te dobi u vašoj zajednici.

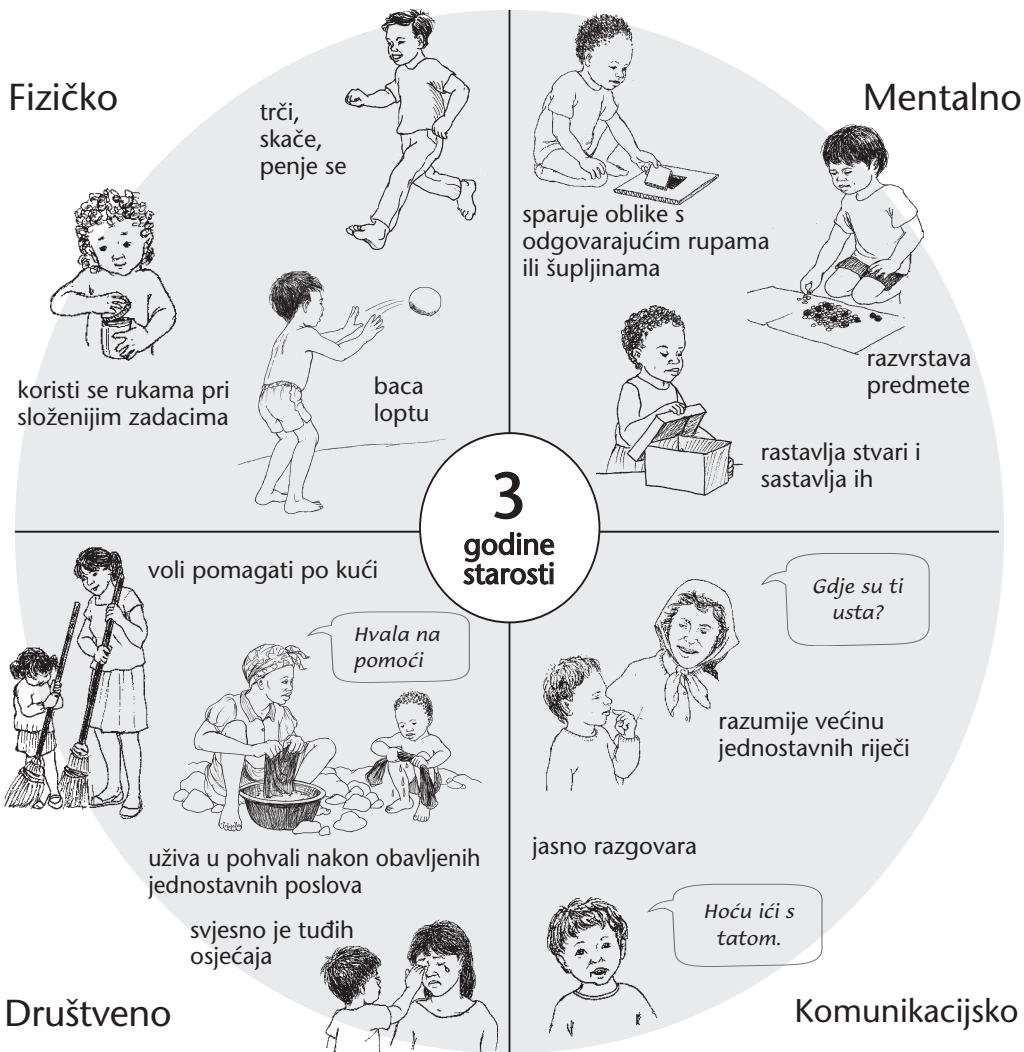
Svaki dio ovoga kruga prikazuje različito područje razvoja. Slike i riječi su primjeri vještina koje imaju razvijene mnoga djeca s **2 godine starosti**.

Djeci koja nisu savladala 2 vještine u bilo kojem dijelu ovoga kruga koristit će aktivnosti koje pomažu djeci da se razviju u tom području, ali slike su samo primjeri vještina. Na primjer, u mentalnom dijelu kruga: nije nužno da vaše dijete svira bubanj. Pitanje koje si trebate postaviti jest koristi li vaše dijete 2 predmeta zajedno.

Imajte na umu da će beba najbolje učiti radeći ono što rade druge bebe te dobi u vašoj zajednici.

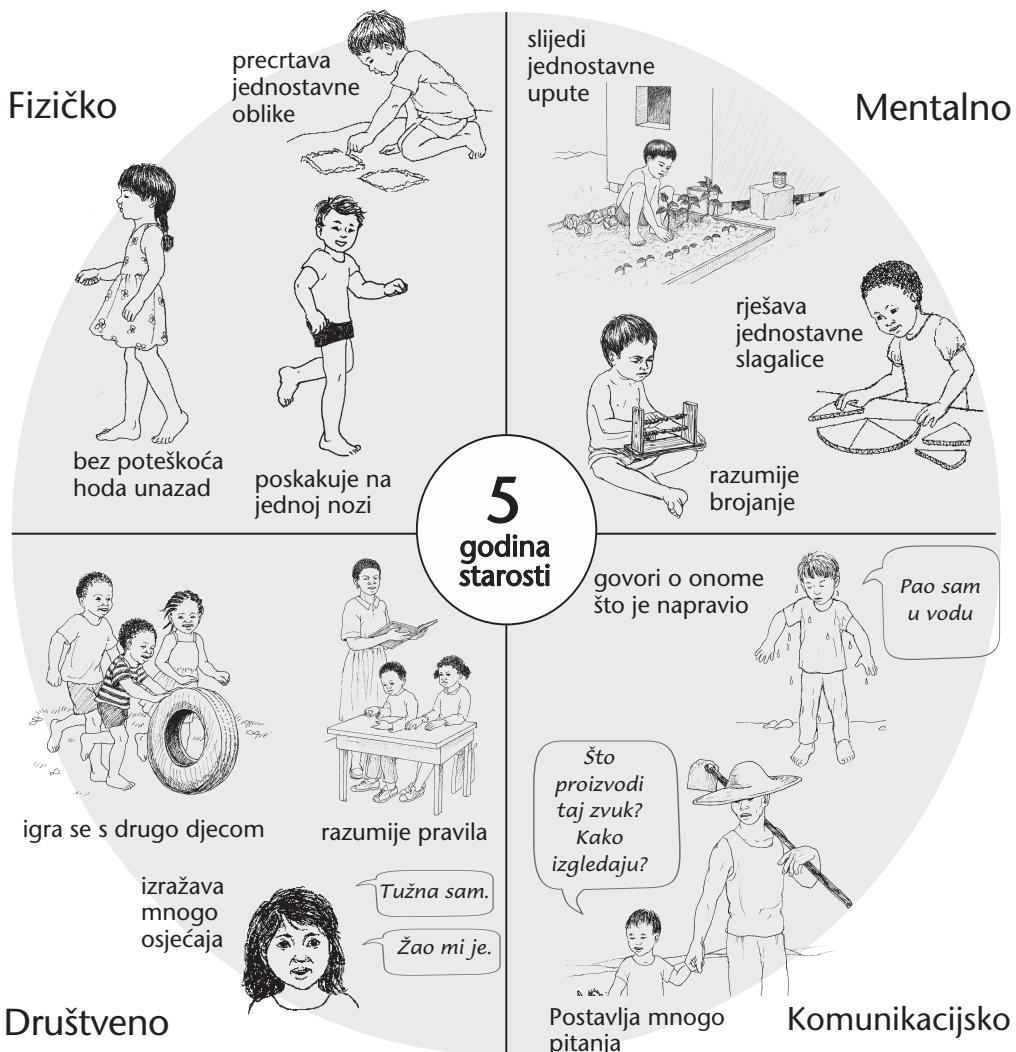
Svaki dio ovoga kruga prikazuje različito područje razvoja. Slike i riječi su primjeri vještina koje imaju razvijene mnoga djece s **3 godine starosti**.

Djeci koja nisu savladala 2 vještine u bilo kojem dijelu ovoga kruga koristit će aktivnosti koje pomažu djeci da se razviju u tom području, ali slike su samo primjeri vještina. Na primjer, u društvenom dijelu kruga: vaše dijete ne mora mesti pod. Pitanje koje si trebate postaviti jest voli li vaše dijete pomagati obitelji.

Imajte na umu da će dijete najbolje učiti radeći ono što rade druga djeca te dobi u vašoj zajednici.

Svaki dio ovoga kruga prikazuje različito područje razvoja. Slike i riječi su primjeri vještina koje imaju razvijene mnoga djeca s **5 godina starosti**.

Djeci koja nisu savladala 2 vještine u bilo kojem dijelu ovoga kruga koristit će aktivnosti koje pomažu djeci da se razviju u tom području, ali slike su samo primjeri vještina. Na primjer, u društvenom dijelu kruga: vaše se dijete ne mora naći u situaciji gdje mora slušati učiteljicu. Trebate se pitati razumije li vaše dijete pravila poput druge djece.

Imajte na umu da će dijete najbolje učiti radeći ono što rade druga djeca te dobi u vašoj zajednici.